

б стати звичайною практикою у вищому навчальному закладі в рамках екологічної освіти майбутніх фахівців.

При цьому слід мати на увазі, що в полі інженерної екології, як правило, ухвалюють рішення, більшою мірою спираючись на математичні розрахунки. Менеджери ж у сфері екології вимушені вирішувати практичні задачі непрогнозованих та непередбачуваних екологічних ситуацій, виходячи з особистої обізнаності та інформації про минулий досвід. Останнім ситуативний практикум потрібний більше. Для того, щоб ситуативні задачі були наповнені конкретними еколого-економічними даними, якісними показниками, цифрами, узятими з фінансових або інших документів підприємств, компаній, вони повинні стати серйозним предметом розробок курсових, дипломних та інших робіт.

І нарешті слід вказати на те, що в Україні з її так яскраво вираженою національною специфікою соціально-екологічної ситуації, традиціями і методами її покращення в законодавчому, податковому і загальнонародському плані було б абсурдно вести навчання, ґрунтуючись на прикладах розв'язання екологічних задач з іншої реальності. Нашим студентам потрібний екологічно обґрунтований і виважений вітчизняний практикум, який допоможе реалізувати майбутньому фахівцю теоретичні знання та практичні навички.

Слід пам'ятати, що між усвідомленням необхідності поглиблення екологічних знань та їх практичним застосуванням – велика дистанція, подолати яку в певній мірі можна на шляху аналізу та вирішення конкретних ситуативних задач за умови добре поставлених, логічно виважених екологічних досліджень, що базуються на реальному соціально-економічному стані в країні.

УДК 37.018.43:378.014.61

Л.М. Яцун, д-р екон. наук, проф. (ХДУХТ, Харків)

В.В. Віннікова, канд. екон. наук, доц. (ХДУХТ, Харків)

ФОРМУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ДИСТАНЦІЙНОЮ ФОРМОЮ

Для покращення дистанційного навчання на практиці необхідно насамперед знати, що вкладається в поняття «якість освіти» і як її можна оцінити за дистанційної форми навчання.

Одним із пріоритетних питань системи освіти багатьох держав є розвиток і впровадження інтернет-технологій, зокрема дистанційного навчання. Як відомо, дистанційне навчання – це складна система, яка містить багатокомпонентні масиви інфраструктур і персоналу. Серед факторів, які необхідно розглянути, слід згадати питання викладання, технологій, впровадження та організації. Усі ці фактори тісно взаємопов'язані. Як і в будь-якій системі, окремі компоненти повинні ефективно працювати разом, щоб уся система дистанційного навчання працювала злагоджено. Тому саме оцінка якості системи дистанційного навчання є одним з актуальних питань сьогодення.

Оцінка систем дистанційного навчання зазвичай розбивається на дві широкі категорії: формативну і сумативну. Інший підхід, пов'язаний із визначенням успішності курсу або програми дистанційного навчання, називається сумативною оцінкою. Процес сумативної оцінки також складається з кількох етапів:

1. Окреслення загальних галузей розгляду та в їх рамках виявлення питань, які потребують вивчення.

2. Обрання відповідних методів збору інформації після визначення конкретних питань оцінки.

3. Підготовка звіту для представницької аудиторії на основі зібраних та проаналізованих даних. Таким чином, можна стверджувати, що формативна та сумативна оцінки відрізняються аудиторією, для якої збирається інформація. Формативна оцінка використовується для поліпшення продуктів, програм та навчальних заходів за допомогою забезпечення інформацією на етапах планування та розробки. Дані, зібрані на етапах проектування та розробки, забезпечують проєктувальників і розробників інформацією про те, що працює, а що не працює. Вони використовуються для своєчасного поліпшення системи, поки вона допускає внесення змін. Ситуативна, або сукупна оцінка визначає, чи функціонують продукти, програми та навчальні заходи, зазвичай, у сукупності, у термінах потреби або системної мети. Сумативна оцінка – це інформація, призначена для аудиторії, зовнішньої по відношенню до команди проєктування та розробки про те, як працює вся система в реальних умовах. Хоча ця інформація може бути використана для внесення в систему змін і доповнень, більш імовірно, що вона стане підставою для прийняття фінансових або організаційних рішень щодо використання або підтримки системи дистанційного навчання. Формативна оцінка дистанційного навчання – це найкращий спосіб забезпечити якість курсів дистанційного навчання до його випуску і може складатися з шести етапів.

Таким чином, на сьогодні розроблено достатньо систем критеріїв оцінювання якості дистанційної освіти, які відображають специфіку дистанційної освіти. Слід зауважити, що при розробці таких критеріїв та методик для того, щоб оцінювати якість саме дистанційної освіти, а не щось інше, необхідно постійно пам'ятати про два аспекти поняття якості – сукупність власних характеристик, яка дозволяє відрізнити різні об'єкти, та спроможність відповідати певним вимогам, поданим у вигляді стандартів. Задача науковців – визначити ці показники і на їх основі підготувати стандарти якості дистанційної освіти. На нашу думку, одним із таких індикаторів могла б стати спроможність студентів наприкінці вивчення курсу не лише використовувати вже відомі знання, методи, технології, а й генерувати нові знання, методи та технології. Питання оцінки якості дистанційного навчання є актуальним і важливим не лише для навчальних закладів, які надають такі послуги, а й для всієї системи освіти. На сьогодні з'явилась гостра необхідність у стандартах оцінки якості, спрямованих на забезпечення якісних курсів дистанційного навчання. Навчальні заклади повинні бути впевнені, що курси дистанційного навчання, які вони проводять, відповідають найвищим академічним стандартам. Тому Міністерство освіти і науки має забезпечити споживачів освітніх послуг інформацією про те, як визначати якість навчальних курсів.

Керівним структурам у сфері освіти необхідно терміново розробити та затвердити стандарти якості та зацікавити навчальні організації до реалізації саме якісних курсів дистанційного навчання. Атестаційна комісія повинна впровадити ці стандарти, а управління освіти – організувати обмін якісними курсами дистанційного навчання.